ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

Брюксел, 17.7.2025 г.
COM(2025) 407 final

2025/0225 (NLE)

Предложение за

# РЕШЕНИЕ НА СЪВЕТА

**за подписване, от името на Съюза, на Протокола за изменение на Споразумението между Европейския съюз и Княжество Андора за автоматичен обмен на информация за финансови сметки с оглед подобряване на спазването на данъчното законодателство в международен план**

# ОБЯСНИТЕЛЕН МЕМОРАНДУМ

## 1. КОНТЕКСТ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

### • Основания и цели на предложението

Настоящото предложение се отнася до подписването на Протокола за изменение на Споразумението между Европейския съюз и Княжество Андора (Андора) за автоматичен обмен на информация за финансови сметки с оглед подобряване на спазването на данъчното законодателство в международен план[1] (Споразумението).

Споразумението осигурява правното основание за реципрочния автоматичен обмен на информация за финансови сметки между държавите — членки на ЕС, и Андора в съответствие с общия стандарт за предоставяне на информация (ОСПИ), разработен от Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР). Същият стандарт се прилага в Европейския съюз съгласно Директива 2014/107/ЕС на Съвета[2] (ДАС 2 — първото изменение на Директива 2011/16/ЕС[3] относно административното сътрудничество в областта на данъчното облагане — ДАС)[4].

На 26 август 2022 г. на международно равнище бяха одобрени важни промени в ОСПИ[5], чието прилагане ще започне от 1 януари 2026 г. Директива (ЕС) 2023/2226[6] на Съвета (ДАС 8) вече въведе тези промени в рамките на Европейския съюз и също ще се прилага от 1 януари 2026 г.

С промените се разширява обхватът на ОСПИ, така че да включва продуктите за електронни пари и цифровите валути на централните банки. Чрез промените допълнително се подобряват процедурите за комплексна проверка и резултатите от предоставянето на информация, като целта е информацията, предоставяна в съответствие с ОСПИ, да стане по-използваема за данъчните администрации и по възможност да се намали тежестта за финансовите институции.

За да се гарантира, че автоматичният обмен на информация за финансови сметки между държавите — членки на ЕС, и Андора е в съответствие и продължава да се извършва в съответствие с актуализирания ОСПИ от 1 януари 2026 г. нататък, беше необходимо да се проведат преговори и да се договорят съответните изменения на Споразумението.

През май 2018 г. започна прилагането на Регламент (ЕС) 2016/679 относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни и относно свободното движение на такива данни и за отмяна на Директива 95/46/ЕО (Общ регламент относно защитата на данните — ОРЗД)[7].

За да се гарантира, че Споразумението отразява тези актуализации, беше необходимо да се премахнат препратките към отменената Директива 95/46/ЕО и тези препратки да се заменят с препратки към Регламент (ЕС) 2016/679. Едновременно с това бяха

---

1 ОВ L 157, 26.6.2003 г., стр. 38. ОВ L 268 от 1.10.2016 г., стр. 38—76.
2 ОВ L 359 от 16.12.2014 г., стр. 1—29.
3 ОВ L 64 от 11.3.2011 г., стр. 1—12.
4 ОВ L 359, 16.12.2014 г., стр. 1—29.
5 https://www.oecd.org/en/publications/international-standards-for-automatic-exchange-of-information-in-tax-matters_896d79d1-en.html, стр. 62—102.
6 Директива (ЕС) 2023/2226 на Съвета от 17 октомври 2023 г. за изменение на Директива 2011/16/ЕС относно административното сътрудничество в областта на данъчното облагане (ОВ L, 24.10.2023 г.).
7 ОВ L 119 от 4 май 2016 г., стр. 1—88.

актуализирани и препратките към националното законодателство на Андора за защита на данните. Освен това тези изменения отразяват продължаващото прилагане на решението на ЕС относно адекватното ниво на защита по отношение на Андора[8].

На 21 май 2024 г. беше прието решение на Съвета за разрешаване на започването на преговори за изменение на Споразумението между Европейския съюз и Андора за автоматичен обмен на информация за финансови сметки с оглед подобряване на спазването на данъчното законодателство в международен план[9].

Бяха проведени няколко кръга преговори и през април 2025 г. беше постигнато предварително споразумение. Впоследствие проектът за текст на Протокола за изменение беше парафиран от главните преговарящи на 18 юни 2025 г.

Съветът беше редовно информиран за напредъка в преговорите в рамките на работна група „Данъчни въпроси“ и на работната група на високо равнище. По-специално, проектът за текст на Протокола за изменение беше споделен и обсъден с държавите членки преди парафирането му. Парафираният текст беше предоставен и на Европейския парламент.

Комисията счита, че целите, определени от Съвета в неговите указания за водене на преговори, са постигнати и че договореният текст е приемлив за Съюза.

- **Съгласуваност с действащите разпоредби в тази област на политиката**

Изменението на Споразумението беше договорено в съответствие с всеобхватните указания за водене на преговори, приети от Съвета на 21 май 2024 г.

Договореният Протокол за изменение гарантира, че съществуващото споразумение между Европейския съюз и Андора продължава да е в съответствие със законодателството на Съюза в същата област, по-специално ДАС, изменена с ДАС 8.

ДАС 8 включва, наред с други изменения, най-новите промени в ОСПИ на ОИСР. В светлината на тесните връзки в тази област между Европейския съюз и Андора е важно да се укрепи в същия дух административното сътрудничество с данъчните органи на тази държава в областта на автоматичния обмен на информация за финансови сметки. Своевременната актуализация на Споразумението гарантира плавното и ефективно продължаване на това административно сътрудничество и след 1 януари 2026 г.

Измененията на Споразумението също така са съобразени с политиките на Съюза в областта на борбата срещу изпирането на пари и финансирането на тероризма, тъй като дейностите по комплексна проверка на клиента, които трябва да извършват финансовите институции с оглед на събирането на информацията за финансови сметки, която трябва да се обменя съгласно Споразумението, ще бъдат съгласувани по същество с дейностите, които същите финансови институции трябва да извършват като

[8] Решение 2010/625/ЕС от 19 октомври 2010 г. съгласно Директива 95/46/ЕО относно адекватността на защитата на личните данни в Андора.

[9] Решение (ЕС) 2024/1489 на Съвета от 21 май 2024 г. за разрешаване на започването на преговори за изменение на споразуменията за автоматичен обмен на информация за финансови сметки с оглед подобряване на спазването на данъчното законодателство в международен план между Европейския съюз и съответно Конфедерация Швейцария, Княжество Лихтенщайн, Княжество Андора, Княжество Монако и Република Сан Марино.

задължени субекти съгласно правната рамка на Европейския съюз за борба с изпирането на пари и финансирането на тероризма.

Протоколът за изменение също така е съобразен и с политиките на Съюза в областта на зачитането на основните права, и особено на защитата на личните данни в случая на преноса на такива данни към държави извън ЕС и извън ЕИП.

Що се отнася до частите, отнасящи се до ОСПИ, самото Споразумение включва в член 8 разпоредба, изискваща от договарящите страни да се консултират помежду си всеки път, когато на равнището на ОИСР бъде приета важна промяна на някой от елементите на ОСПИ. В този член също така се предвижда, че след тези консултации Споразумението може да бъде изменено посредством протокол между договарящите страни. Тъй като на 26 август 2022 г. в рамките на ОИСР бяха одобрени важни промени в ОСПИ и в съответствие с изключителната компетентност на Съюза, произтичаща от съществуващото Споразумение, с Протокола за изменение се въвеждат всички промени, които са необходими, за да се отразят съответните промени в ОСПИ. Въвеждането на тези промени в Съюза беше извършено посредством Директива (ЕС) 2023/2226 на Съвета.

## 2. ПРАВНО ОСНОВАНИЕ, СУБСИДИАРНОСТ И ПРОПОРЦИОНАЛНОСТ

### • Правно основание

Като се има предвид, че основната цел и компоненти на Споразумението са да се подобри административното сътрудничество в областта на прякото данъчно облагане, материалноправното основание е член 115 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС).

Тъй като с член 115 от ДФЕС се изисква единодушие за акт на Съюза, процесуалноправното основание за сключването на Протокола за изменение следва да включва член 218, параграф 8, втора алинея от ДФЕС. Поради това процесуалноправното основание за предложението за решение за разрешаване на подписването на предвиденото Споразумение е член 218, параграф 5 от ДФЕС във връзка с член 218, параграф 8, втора алинея от ДФЕС.

### • Компетентност на Съюза

Съгласно съдебната практика на Съда Съюзът разполага с изключителна компетентност, когато дадено споразумение може да засегне общите правила или да промени техния обхват[10]. Тази съдебна практика е залегнала в член 3, параграф 2 от ДФЕС. В член 3, параграф 2 от ДФЕС се постановява, че в допълнение към областите от изключителната компетентност на Съюза, изброени в член 3, параграф 1 от ДФЕС, Съюзът „разполага също с изключителна компетентност за сключване на международни споразумения, когато това е предвидено в законодателен акт на Съюза или е необходимо, за да му позволи да упражнява своята вътрешна компетентност, или доколкото може да засегне общите правила или да промени техния обхват“.

[10] Становище 3/15 на Съда, ECLI:EU:C:2017:114, точка 118 и цитираната там съдебна практика.

- **Пропорционалност**

Протоколът за изменение зачита принципа на пропорционалност и не надхвърля необходимото за постигане на целта за актуализиране на Споразумението, а именно да се включат промените в общия стандарт за предоставяне на информация, които пораждат действие от 1 януари 2026 г. Тези изменения ще позволят на държавите членки да продължат автоматичния обмен на информация за финансови сметки с Андора без прекъсване и по начин, който е в съответствие с новите изисквания на ОСПИ, вече включени в ДАС 8.

- **Избор на инструмент**

В член 218, параграф 5 от ДФЕС се предвижда, че Комисията или върховният представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност представя предложения на Съвета, който приема решение за разрешаване на подписването и при необходимост временното прилагане на международно споразумение. Предвид предмета на предвиденото споразумение е целесъобразно Комисията да представи предложение в тази насока.

## 3. РЕЗУЛТАТИ ОТ ОЦЕНКИТЕ НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО

- **Оценка на въздействието**

Съгласно инструмент 7 от инструментариума за по-добро регулиране[11] не е необходима оценка на въздействието, наред с другото, когато изборът на Комисията е ограничен или изобщо не съществува.

Това условие е изпълнено в настоящия случай, тъй като измененията на съществуващите споразумения за автоматичен обмен на информация за финансови сметки са в пълно съответствие с промените в ОСПИ, договорени на равнището на ОИСР и вече включени в правото на ЕС посредством ДАС 8. Що се отнася до актуализациите за защитата на данните, те засягат единствено препратките към законодателството на ЕС и Андора за защита на данните.

- **Основни права**

Предвиденият протокол за изменение на Споразумението ще зачита основните ценности на Европейския съюз, както са установени в член 2 от Договора за функционирането на Европейския съюз и Хартата на основните права на Европейския съюз.

## 4. ОТРАЖЕНИЕ ВЪРХУ БЮДЖЕТА

Предложението няма отражение върху бюджета на ЕС.

## 5. ДРУГИ ЕЛЕМЕНТИ

- **Подробно разяснение на конкретните разпоредби на предложението**

Предвидените изменения обхващат следните точки:

[11] https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/br_toolbox-nov_2021_en_0.pdf

1. *Изменения, с които се гарантира, че автоматичният обмен на информация за финансови сметки между държавите членки и Андора е в съответствие и продължава да се извършва в съответствие с актуализирания ОСПИ от 1 януари 2026 г. нататък.*

С предвидените изменения се разширява обхватът на предоставянето на информация, за да се включат нови цифрови финансови продукти, като например определени продукти за електронни пари и цифровите валути на централните банки. Едновременно с това и с цел подобряване на надеждността и използването на обменяната информация с измененията се въвеждат по-подробни изисквания за предоставяне на информация и по-строги процедури за комплексна проверка. Тези изменени изисквания по отношение на предоставянето на информация и обмена на информация са представени в членове 2 и 3 и в приложение I. Те ще се прилагат от 1 януари 2026 г.

Измененията съдържат и разпоредби за гарантиране на ефективно взаимодействие между ОСПИ и отделната рамка за предоставяне на информация за криптоактиви (РПИК), разработена от ОИСР[12]. Тези разпоредби дават възможност да се ограничат случаите на двойно предоставяне на информация, като заедно с това се запазва максимална степен на оперативна гъвкавост на предоставящите информация финансови институции, които трябва да спазват и задължения, произтичащи от РПИК. Разпоредбите се прилагат от датата, на която Андора започне да прилага РПИК с всички държави членки.

2. *Актуализиране на правната препратка към законодателството за защита на данните*

Всички препратки към Директива 95/46/ЕО са заменени с препратки към ОРЗД.

Едновременно с това правната препратка към националното законодателство на Андора за защита на данните беше заменена с препратка към Квалифициран закон 29/2021 относно защитата на личните данни (Закон за защита на данните).

- **Подписване и текст на Протокола за изменение**

Текстът на Протокола за изменение се представя на Съвета заедно с настоящото предложение. Текстът на съвместните декларации се представя заедно с настоящото предложение.

В съответствие с Договорите Комисията трябва да осигури подписването на Протокола за изменение, при условие че той бъде сключен на по-късна дата.

[12] https://www.oecd.org/en/publications/international-standards-for-automatic-exchange-of-information-in-tax-matters_896d79d1-en.html, стр. 8—61.

2025/0225 (NLE)

Предложение за

# РЕШЕНИЕ НА СЪВЕТА

## за подписване, от името на Съюза, на Протокола за изменение на Споразумението между Европейския съюз и Княжество Андора за автоматичен обмен на информация за финансови сметки с оглед подобряване на спазването на данъчното законодателство в международен план

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 115 във връзка с член 218, параграф 5 и член 218, параграф 8, втора алинея от него,

като взе предвид предложението на Европейската комисия,

като има предвид, че:

(1) Споразумението между Европейския съюз и Княжество Андора за автоматичен обмен на информация за финансови сметки с оглед подобряване на спазването на данъчното законодателство в международен план[1] („Споразумението“) засили взаимната помощ по данъчни въпроси между договарящите страни и подобри спазването на данъчното законодателство в международен план.

(2) На 26 август 2022 г. на международно равнище бяха одобрени важни промени в общия стандарт за предоставяне на информация (ОСПИ)[2], които бяха въведени в законодателството на Съюза с изменението на Директива 2011/16/ЕС на Съвета с Директива (ЕС) 2023/2226 на Съвета[3].

(3) На 21 май 2024 г. Съветът упълномощи Комисията да започне преговори с Княжество Андора за изменение на Споразумението, за да бъдат отразени одобрените на международно равнище промени в ОСПИ. Преговорите приключиха успешно с парафирането на Протокола за изменение на Споразумението между Европейския съюз и Княжество Андора за автоматичен обмен на информация за финансови сметки с оглед подобряване на спазването на данъчното законодателство в международен план („Протокола за изменение на Споразумението“).

(4) С Протокола за изменение на Споразумението се разширява обхватът на предоставянето на информация за ОСПИ, за да се включат нови цифрови финансови продукти, като например определени продукти за електронни пари и

---

[1] ОВ L 157, 26.6.2003 г., стр. 38. ОВ L 268 от 1.10.2016 г., стр. 38—76.

[2] https://www.oecd.org/en/publications/international-standards-for-automatic-exchange-of-information-in-tax-matters_896d79d1-en.html, стр. 62—102.

[3] Директива (ЕС) 2023/2226 на Съвета от 17 октомври 2023 г. за изменение на Директива 2011/16/ЕС относно административното сътрудничество в областта на данъчното облагане (ОВ L, 24.10.2023 г., http://data.europa.eu/eli/dir/2023/2226/oj).

цифровите валути на централните банки, като същевременно се въвеждат по-подробни изисквания за предоставяне на информация и по-строги процедури за комплексна проверка. С него също така се актуализират правните препратки към законодателството на договарящите страни за защита на данните.

(5) Поради това Протоколът за изменение на Споразумението следва да бъде подписан от името на Съюза и следва да бъдат одобрени приложените съвместни декларации.

(6) В съответствие с член 42, параграф 1 от Регламент (ЕО) 2018/1725 на Европейския парламент и на Съвета беше проведена консултация с Европейския надзорен орган по защита на данните,

ПРИЕ НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:

*Член 1*

Разрешава се подписването, от името на Съюза, на Протокола за изменение на Споразумението между Европейския съюз и Княжество Андора за автоматичен обмен на информация за финансови сметки с оглед подобряване на спазването на данъчното законодателство в международен план, при условие че посоченият Протокол за изменение[4] бъде сключен.

*Член 2*

Одобряват се Съвместната декларация на договарящите страни относно влизането в сила на Протокола за изменение, Съвместната декларация на договарящите страни относно Споразумението и приложенията и Съвместната декларация на договарящите страни относно член 5 от Споразумението.

*Член 3*

Настоящото решение влиза в сила в деня след деня на публикуването му в *Официалния вестник на Европейския съюз*.

Съставено в Брюксел на година.

*За Съвета*
*Председател*

[4] Текстът на Протокола за изменение на Споразумението е публикуван в ОВ L, [...].